

Oikeudenmukainen verotus

JHL:n tavoitteena on osallistua verotuksesta käytävään julkiseen keskusteluun asiantuntevana ja ratkaisukeskeisenä organisaationa sekä tehdä vaikuttamistyötä liittyen verotuksesta tehtävään lainvalmisteluun. Suomen vakaa ja menestyvä yhteiskunta on myös JHL:n etu. Se takaa, että julkiset palvelut toimivat. Palvelut rahoitetaan pääosin verotuloilla.

Pidämme tärkeänä, että Suomessa on tulevaisuudessa mahdollisimman **laajat** ja **tiivit veropohjat** sekä **matalat verokannat**. Ne takaavat rahoituksen hyvinvointivaltion palveluluille.

JHL:n verokannat tiivistettynä

Julkisen talouden tasapaino saavutettava ilman suuria leikkauksia hyvinvointipalveluista

Leikkaukset hyvinvointipalveluista saattavat tuoda lyhyen aikavälin säästöjä, mutta pidemmällä aikavälillä kääntyä tappioksi. Julkisen talouden tasapainon saavuttaminen on silti tärkeä tavoite, johon tulee pyrkiä muun muassa veropolitiikan avulla. Yhteisillä verorahoilla rahoitetut julkiset palvelut yhdessä toimivan yrityssektorin kanssa luovat selkärangan yhteiskunnallemme.

Suomen korkea veroastetta voidaan perustella hyvinvointipalvelujen rahoittamisella

Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna [korkeatasoiset](#) ja kohtuuhintaiset julkiset palvelut. Myös [korruptio](#) on Suomessa kansainvälisesti vertailtuna harvinaista. Laadukkaiden palvelujen rahoittamiseksi tarvitaan runsaasti resursseja, joita rahoitetaan esimerkiksi verotuloilla. Ilman korkeaa veroastetta nykymuotoisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoittaminen ei olisi mahdollista.

Julkisessa keskustelussa tulisi huomioida veropolitiikan tavoitteet nykyistä paremmin

Julkinen keskustelu verotuksesta ja sen kireydestä on usein polarisoitunutta, joskus jopa yksipuolista. Verokeskustelua olisi tärkeä käydä noteeraamalla nykyistä useammin muun muassa julkisten palvelujen rahoituspohja sekä eriarvoistumisen- ja haitallisen toiminnan ehkäiseminen, joihin veropolitiikalla voidaan vaikuttaa.

Suomen kokonaisveroastetta voidaan tarvittaessa nostaa maltillisesti

Julkisten palvelujen rahoitustarve, väestön ikääntyminen ja talouskriiseistä jäänyt velkataakka edellyttävät, että julkisen talouden tulopuolta on vahvistettava. Tulopuolta ja kokonaisveroastetta voidaan vahvistaa

kasvattamalla työllisyysastetta, tiivistämällä pääomatulojen ja omistamisen verotusta, tilkitsemällä veropohjan aukkoja ja karsimalla tarpeettomia verotukia.

Työn verotuksen kiristymistä on pyrittävä välttämään

Suomessa työn verotus on kansainvälisesti vertailtuna kohtuullisen kireää. Vaikka JHL tavoittelee kokonaisveroasteen nostoa, olisi se pyrittävä toteuttamaan ilman työn verotuksen kiristämistä. Työn verottamisen sijaan verotuloja voidaan kerätä enemmän siirtämällä verotuksen painopistettä kohti omistamisen ja haittojen verottamista.

Verotuksen tulee olla mahdollisimman neutraalia

Neutraali verotus ei pyri ohjaamaan verovelvollisen toimintaa ja aiheuttaa mahdollisimman vähän muutoksia käyttäytymisessä. Neutraali verotus ei lähtökohtaisesti aseta erilaisia ihmisiä tai yrityksiä erilaiseen asemaan.

Neutraalin verotuksen ilmentymä on esimerkiksi tilanne, jossa samasta tulosta maksetaan veroa samoilla verokannoilla. Neutraalista verotuksesta voidaan poiketa, jos tarkoituksena on puuttua esimerkiksi tulonjakoon tai haitallisen toiminnan vähentämiseen.

Veropohjia laajentamalla ja tiivistämällä voidaan yksittäiset verokannat pitää matalina

Yksittäiset verokannat voidaan pitää matalampina, kun veroja kerätään mahdollisimman monesta eri lähteestä. Lisäksi tilkitsemällä veropohjan aukkoja, jotka mahdollistavat aggressiivisen verosuunnittelun ja verojen kiertämisen, voidaan kasvattaa verotuloja nostamatta verokantoja.

Sama veropotti voidaan kerätä laajalla veropohjalla sekä matalalla verokannalla tai korkeilla verokannoilla ja kapeilla veropohjilla. JHL peräänkuuluttaa, että veroja kerätään nykyistä useammista lähteistä ja että yksittäiset verokannat pyritään pitämään mahdollisimman matalina.

Verojärjestelmän tehokkuutta tulee kehittää investoimalla automatisointiin ja valvontaan

Verojen maksun tulee olla helppoa ja valvonnan mahdollisimman tehokasta. Verojen maksamista ja valvontaa voidaan kehittää panostamalla prosessien automatisointiin ja ottamalla huomioon uudenlaisten yritystoimintamuotojen ja teknologioiden tuomat mahdollisuudet ja haasteet.

Verojärjestelmän tulee olla ennustettavaa ja johdonmukaista

Verojärjestelmän ennustettavuus tarkoittaa, että yritykset ja kotitaloudet voivat tehdä pitkän tähtäimen päätöksiä ilman riskiä siitä, että verojärjestelmän muutokset aiheuttavat suuria ennalta-arvaamattomia vaikutuksia taloudellisille päätöksille. Johdonmukainen verojärjestelmä puolestaan tarkoittaa verolainsäädäntöä, joka ei poukkoile eri suuntiin esimerkiksi hallituskausien välillä.

Veroilla ehkäistävä ympäristölle ja terveydelle haitallista toimintaa

Veroilla ja veronluonteisilla maksuilla nostetaan terveydelle ja ympäristölle haitallisten hyödykkeiden tai palvelujen hintaa, mikä puolestaan vähentää näiden kulutusta tai siirtää kulutustottumuksia muihin vähemmän haitallisiin vaihtoehtoihin.

Saaduilla verotuloilla voidaan paikata haitallisesta toiminnasta koituvia lisäkustannuksia, kuten sosiaali- ja terveystalvelujen lisääntyntä käyttöä tai ympäristöhaittojen ennaltaehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä.

Verotuksen tulee olla oikeudenmukaista

Oikeudenmukainen verotus edellyttää ainakin horisontaalista ja vertikaalista oikeudenmukaisuutta.

Horisontaalinen oikeudenmukaisuus tarkoittaa, että samanlaisessa taloudellisessa asemassa olevia verovelvollisia kohdellaan verotuksessa samalla tavalla. Vertikaalinen oikeudenmukaisuus tarkoittaa, eri asemassa olevia verovelvollisia kohdellaan eri tavoin. Käytännössä oikeudenmukaista verotusta vaalitaan progressiivisella verotuksella ja varmistamalla, että verojen välttämiseen ei löydy laillisia keinoja.

Suomen on tuettava kansainvälisiä verosopimuksia, jotta verolainsäädäntöä voidaan harmonisoida maiden rajojen yli

Maiden välillä on merkittäviä eroja verolainsäädännön osalta. Globalisoituneessa maailmantaloudessa maiden väliset erot saattavat johtaa haitalliseen verokilpailuun, joka rapauttaa veropohjaa ja pienentää kerättyä veropottia.

Verolainsäädännön harmonisointi, kuten globaali minimiyhteisöverokanta estäisivät haitallista verokilpailua ja antaisivat paremmat edellytykset yhteiskunnan rahoittamiselle.

Suomen tulee tukea aktiivisesti EU:n ja OECD:n toimia yritysverotuksen uudistamiseksi sekä haitallisen verokilpailun, aggressiivisen verosuunnittelun ja veronkierron kitkemiseksi.

- **yhteinen yhdistetty veropohja (CCCTB):** monikansallisia yrityksiä verotettaisiin yhtenä yksikkönä niin, että koko konsernin voitot ja tappiot lasketaan yhteen ja verotulot jaetaan maiden kesken sen mukaan, missä arvioidaan arvon syntyneen.
- **yriytysten julkinen maakohtainen raportointi (pCBCR)** tekisi yritysten veronmaksusta avointa ja mahdollistaisi puuttumisen verojärjestelyihin. Maakohtainen raportointi edistäisi avoimuutta tekemällä julkisiksi maakohtaiset tiedot esimerkiksi työntekijöiden määrästä, voitosta, liikevaihdosta ja maksamista tuloveroista.
- **vähimmäistaso yhteisöverolle:** tavoitteena on pysäyttää haitallinen kilpailu kohti mahdollisimman matalia veroasteita, joilla yrityksiä houkutellessaan maahan.

Suomen tulee edistää komission esitystä siirtyä sopimaan veroasioista määräenemmistöpäätöksillä nykyisen yksimielisyysvaatimuksen sijaan.

Komissio on ehdottanut, että veroasioissa siirrytään määräenemmistöpäätöksiin nykyisen yksimielisyysvaatimuksen sijaan. Tällä hetkellä yksittäinen jäsenmaa voi estää verotuksen oikeudenmukaisuuden kannalta tarpeelliset päätökset.

Perustelut verokannoille

Julkisen talouden tasapaino saavutettava ilman suuria leikkauksia hyvinvointipalveluista

Suomen julkinen talous on ollut alijäämäinen pitkään ja väestön ikääntyminen sekä ilmastonmuutos aiheuttavat menojen kasvua tulevaisuudessa. On myös väistämätöntä, että tulevaisuudessa kohtaamme uusia talouskriisejä, joiden vaikutusten pehmentäminen edellyttää vahvaa julkista taloutta. Tavoitteeseen tulisi kuitenkin päästä siten, että välttyttäisiin leikkaamasta julkisista palveluista.

Julkiset palvelut, kuten julkinen terveydenhuolto, -liikenne, -koulutus, ympäristöpalvelut ja tulonsiirtojärjestelmä tukevat kansalaisten hyvinvointia ja talouskasvua. Leikkaukset edellä mainituista palveluista heikentävä kansalaisten hyvinvointia, kasvattavat eriarvoistumista ja mahdollisesti pienentävät kansantalouden tuottavuutta tulevaisuudessa.

Leikkaukset julkisista palveluista tuovat yleensä lyhyen aikavälin säästöjä, mutta pidemmällä aikavälillä säästöt voivat muuttua kustannuksiksi. Leikkaukset esimerkiksi koulutusjärjestelmästä ja terveydenhuollosta voivat aiheuttaa osaamistason ja väestön terveystason heikkenemisen, mikä saattaa näkyä pitkällä aikavälillä saatavilla olevan työvoiman laadun heikkenemisenä.

Kansantalouden menojen tulojen tasapaino ilman mittavia leikkauksia voidaan saavuttaa kasvattamalla työllisyyttä ja tuottavuutta sekä keräämällä nykyistä enemmän veroja.

Alla olevassa kuviossa on havainnollistettu punaisella käyrällä julkisen talouden vuosittaista yli- tai alijäämää miljardeina euroina [Tilastokeskuksen](#) tietojen avulla. Lisäksi kuviossa on havainnollistettu pystysuorilla palkeilla valtion (sininen), kuntien (oranssi) ja sosiaaliturvarahastojen (harmaa) osuudet julkisen talouden yli- ja alijäämistä.

Kuviosta havaitaan, että Suomen julkinen talous on ollut huomattavasti alijäämäinen vuoden 2008 alkaneesta finanssikriisistä eteenpäin. Kuviosta nähdään myös selkeästi koronapandemian aiheuttamien menojen nopea kasvu vuoden 2020 osalta.